

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

จากการสำรวจพื้นที่ภาคสนาม พบว่าตัวแปรที่มีผลต่อการคายน้ำของต้นไม้ มีความแตกต่างกันตามลักษณะพื้นที่ เนื่องด้วยศักยภาพของสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ส่งผลทำให้ต้นไม้เกิดกระบวนการสังเคราะห์แสง อันเป็นผลทำให้เกิดกระบวนการคายน้ำที่แตกต่างกัน ทั้งตัวแปรที่มาจากภายใน (Internal factor) คือ ลักษณะทรงพุ่ม โครงสร้างของลำต้น รวมถึงโครงสร้างใบที่มีผลต่อความสามารถในการเก็บกักปริมาณน้ำในใบได้ และตัวแปรที่มาจากภายนอก (External factor) เช่น ปริมาณแสง ความชื้น อุณหภูมิอากาศ และปริมาณน้ำในดิน เป็นต้น

3.1 ลักษณะและประเภทต้นไม้ที่กลุ่มตัวอย่าง

ในการทำการเก็บข้อมูล เพื่อหาความสัมพันธ์จากสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณการคายน้ำของต้นไม้ในลักษณะต่างๆ ทางผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยทำการสุ่มตัวอย่างจากไม้ยืนต้นขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในแถบภูมิอากาศร้อนชื้นบริเวณสภาพแวดล้อมในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีความแตกต่างกันตามลักษณะ ขนาดลำต้นและผิวใบ (Leaf Texture) อันเป็นผลมาจากการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของสภาพอากาศในบริเวณที่ต้นไม้อาศัยอยู่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อปริมาณการคายน้ำของต้นไม้ และเป็นต้นไม้ที่นิยมใช้ปลูกเพื่อประดับงานสถาปัตยกรรม

กลุ่มตัวอย่างต้นไม้ที่ใช้ในการทดลอง ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มไม้ยืนต้นขนาดกลางที่ได้บรรลุเงื่อนไขกระถางซึ่งสามารถเคลื่อนย้ายได้ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกและความเป็นไปได้ในการตอบสนองวัตถุประสงค์ในการทดลอง

ไม้ยืนต้นที่ใช้ในการทดลอง ที่มีลักษณะการเจริญเติบโตบนสภาพผิวดินในกระถาง 12 ชนิด ได้แก่ ต้นจำปี, ต้นลีลาวดี, ต้นพุท, ต้นขนุน, ต้นแสงจันทร์, ต้นมะม่วง, ต้นไทรย้อย, ต้นอโศก, ต้นปีบ, ต้นสัตบรรณ, ต้นโมก, ต้นแก้ว

ต้นไทรย้อย

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

เป็นพันธุ์ไม้ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกับโพธิ์ กร่างและมะเดื่อ คือสกุล (genus) มะเดื่อ (Ficus) ในวงศ์ (Family) ไทร (Moraceae) เป็นไม้ต้นขนาดใหญ่ลำต้นเป็นพุ่มหนา มีกิ่งก้านสาขาไม่แพ้ต้นโพธิ์เช่นกัน ปลายกิ่งจะห้อยลู่ลง ทำให้เกิดเป็นพุ่มกลมแน่นทึบ ตามลำต้นและกิ่ง จะมีราก

อากาศห้อยย้อยลงมามาก ซึ่งรากอากาศนี้จะเจริญเติบโต เป็นลำต้นต่อไปได้อีกด้วย ฉะนั้นบางที จะทำให้เกิดเป็นหีบสลับซับซ้อน ดูเป็นฉากเป็นห้องพัก กำบังลม - ฝนได้ อย่างดี และคงจะเป็น เพราะเหตุนี้กระมังพระพุทธเจ้าจึงทรงเสด็จ ประทับเพราะอาจจะเป็นได้ว่าในช่วงนั้นมีฝนตก และ ลมแรง ก็เป็นได้ ตามกิ่งอ่อนจะมีขนนุ่ม ๆ หนาแน่น ตามใบอ่อนก็มีขนแน่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทางด้านท้องใบ แต่พอใบแก่ขนจะหลุดร่วงไปหมด ใบจะติดเวียนกัน เป็นกลุ่มตามปลาย ๆ กิ่ง เมื่อทิ้งใบจะปรากฏรอยแผลใบเด่นชัด ใบรูปไข่ กว้าง 10 - 14 ซม. ยาว 15 - 20 ซม. ปลายใบมน โคนใบโค้งกว้าง ๆ หรือหยักเว้าเข้าเล็กน้อย เนื้อใบหนา แขนงใบมีระหว่าง 4 - 6 คู่ ก้านใบอวบ ยาว 2 - 5 ซม. ผลกลม โต วัดผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 - 1.5 ซม. ผลจะติดแน่นอยู่กับกิ่ง และแต่ ละผลจะมีกาบ 2 - 4 กาบ เมื่อผลแก่จะมีสีแดงคล้ำ ๆ หรือสีเลือดหมู เป็นอาหารของสัตว์พวกนก ได้เป็นอย่างดี

ต้นสัตตบรรณ

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ต้นสัตตบรรณมีชื่อเต็มว่าพญาสัตตบรรณ เป็นพรรณไม้ยืนต้นขนาดใหญ่มีความสูง ประมาณ 12-20 เมตรมีลำต้นมีสะเก็ดเล็ก ๆ สีขาวปนน้ำตาล กรีดดูจะมียางสีขาวลำต้นตรง แตกกิ่งก้านสาขาลักษณะเป็นชั้น ๆ ใบออกเป็นกลุ่มบริเวณปลายกิ่งช่อหนึ่งมีใบประมาณ 5-7 ใบ ก้านใบสั้น ใบสีเขียว ถ้าเด็ดก้านใบจะมียางสีขาวลักษณะใบยาวรีปลายใบมนโคนใบแหลมขนาดใบ ยาวประมาณ 10-12 เซนติเมตร ออกดอกเป็นช่อตามปลายกิ่งหรือส่วนยอดของลำต้น มีดอกเป็น กลุ่มคล้ายดอกเข็ม ช่อหนึ่งจะมีกลุ่มดอกประมาณ 7 กลุ่มดอกมีสีขาวอมเหลือง ผลเป็นฝักยาว ลักษณะเป็นเส้น ๆ มีปุยสีขาวคล้ายฝ้ายปลิวไปตามลมได้ ในฝักมีเมล็ดเล็ก ๆ ติดอยู่กับปุยนั้น ลักษณะโครงสร้างโดยรวมไม่สามารถให้ร่มเงาแก่พื้นที่ได้ เพราะใบมีลักษณะเล็ก

ต้นสัตตบรรณที่นำมาเป็นตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง มีขนาดสูงจากระดับพื้นดิน 2.75 เมตร มีทรง พุ่มกว้าง 2.30 เมตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของลำต้นที่ 15 เซนติเมตร บรรจุลงบนกระถาง สามารถเคลื่อนย้ายได้

ต้นปีบ

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ปีบเป็นพรรณไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่มีความสูงประมาณ 10-20 เมตรมีเปลือก ลำต้นมีสีเทาบริเวณเปลือกลำต้นและกิ่งก้าน มีรอยขรุขระ มีจุดเล็กบ้างใหญ่บ้างคละกัน ใบจะ ออกเป็นช่อ แต่ละช่อจะประกอบด้วยใบจำนวนมาก ลักษณะใบกลมรี ปลายใบแหลม ริมขอบใบ เรียบ โคนใบมนได้ใบจะสังเกตเห็นเส้นใบได้ชัด ขนาดใบกว้าง ประมาณ 2-3 เซนติเมตรยาว ประมาณ 3-6 เซนติเมตรดอกออกเป็นช่อตั้งตรงลักษณะของดอกเป็นช่อยาวประมาณ 23 นิ้ว ดอกมี สีขาวปนเหลืองเล็กน้อยขนาดดอกโตประมาณ 2 เซนติเมตร ปลายกลีบดอกแยกออกเป็นแฉกมี 5

ฉาก ตรงกลางดอกจะมีเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียติดอยู่ด้านในใกล้ปากท่อผลมีลักษณะเป็นฝักแบนยาวประมาณ 8-10 นิ้ว กว้างประมาณ 1 นิ้ว ภายในมีเมล็ด ลักษณะแบน ปลายไปตามลมได้

ต้นปืบที่นำมาเป็นตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง มีขนาดสูงจากระดับพื้นดิน 2.90 เมตร มีทรงพุ่มกว้าง 1.70 เมตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของลำต้นที่ 14 เซนติเมตร บรรจุลงในกระถางสามารถเคลื่อนย้ายได้

ต้นอโศก

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

อโศกเป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง ไม้ผลัดใบสูง 9-12 เมตร พุ่มใบทึบ ใบอ่อนสีเขียวจาง ๆ ปลายกิ่งลู่ลงดิน ขอบริมใบเป็นลอนคลื่นน้อย ๆ ออกใบเป็นช่อเรียงสลับกัน ก้านใบสั้นติดกิ่งช่อใบหนึ่งมีใบย่อยออกเป็นคู่ตรงข้าม ช่อละ 4-8 คู่ใบ ใบรูปหอกปลายใบแหลมมีติ่ง ดอกมีกลิ่นหอม ออกเป็นช่อตามบริเวณปลายกิ่ง ดอกบานใหม่ ๆ สีเหลือง และค่อยเปลี่ยนเป็นสีส้มเมื่อดอกแก่ ปลายหลอดบานเป็น 4 กลีบ แต่ละกลีบมีลักษณะค้อมคล้ายช้อนเล็ก ๆ เกสรตัวผู้ 6-8 เส้น อยู่ในภายในหลอดดอกดอกมักบานพร้อมกันลำต้นมีลักษณะกลมสีน้ำตาลเรียบ ขึ้นได้ในดินทั่วไป ที่มีความชื้นปานกลาง มีแสงแดดเต็มวัน

ต้นอโศกที่นำมาเป็นตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง มีขนาดสูงจากระดับพื้นดิน 1.92 เมตร มีทรงพุ่มกว้าง 0.63 เมตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของลำต้นที่ 9 เซนติเมตร บรรจุลงในกระถางสามารถเคลื่อนย้ายได้

ต้นแสงจันทร์

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

แสงจันทร์ เป็นพรรณไม้ยืนต้นขนาดกลาง ลำต้นมีความสูงประมาณ 5-10 เมตร ผิวเปลือกลำต้นสีขาวเทา ผิวลำต้นเรียบ ลำต้นและกิ่งเจริญออกไปรอบต้นใบสีเหลืองอมเขียวอ่อน ปลายใบแหลมขอบใบเรียบ ใบเป็นใบเดี่ยว แตกออกตามข้อของกิ่ง เนื้อใบมองเห็นเส้นใบได้ชัด ใบบางนิ่ม ขนาดความกว้างของใบประมาณ 10-15 เซนติเมตร ยาวประมาณ 20-30 เซนติเมตร ดอกออกเป็นช่อช่อดอกประกอบด้วยดอกเล็ก ๆ ติดอยู่ที่ก้านดอกประมาณ 10 - 15 ดอกมี 5 กลีบสีขาว ช่อดอกจะออกตามปลายยอด

ต้นแสงจันทร์ที่นำมาเป็นตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นไม้ขนาดเตี้ย มีขนาดสูงจากระดับพื้นดิน 1.00 เมตร มีทรงพุ่มกว้าง 1.20 เมตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของลำต้นที่ 5 เซนติเมตร บรรจุลงในกระถาง สามารถเคลื่อนย้ายได้

ต้นจำปี

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ต้นจำปีเป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็กถึงขนาดกลาง มีความสูงประมาณ 15-20 เมตร มีลักษณะใบเดี่ยวเรียงสลับ มีค่าการบดบังหรือซ้อนทับของใบสูง สามารถใช้เป็นร่มเงาให้กับพื้นที่ด้านล่างได้ดี ลักษณะใบเป็นรูปขอบขนานแกมใบหอก หรือรูปไข่ กว้าง 4-9 เซนติเมตร ยาว 15-25 เซนติเมตร มีดอกเดี่ยวออกที่ซอกใบ กลีบรวม สีขาว กลิ่นหอม การออกผลเป็นผลเกือบทรงกลม แต่มักไม่ติดผลให้เห็นมากนัก สรรพคุณสามารถใช้เป็นยาได้

ต้นจำปีที่นำมาเป็นตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง มีขนาดสูงจากระดับพื้นดิน 2.45 เมตร มีทรงพุ่มกว้าง 1.70 เมตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของลำต้นที่ 10 เซนติเมตร บรรจุลงบนกระถาง สามารถเคลื่อนย้ายได้

ต้นมะม่วง

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

มะม่วงเป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูงประมาณ 10 - 15 เมตร ใบเดี่ยวสีเขียว มีความสามารถทนต่อสภาพแห้งแล้งได้สูง ดอกเป็นช่อ กลีบดอกมี 5 กลีบ ออกดอกช่วงเดือนธันวาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ช่วงฤดูร้อนจะติดผล ผลยาวประมาณ 5 - 20 ซม. กว้าง 4-8 ซม. ลูกดิบสีเขียว เมื่อสุกเปลี่ยนเป็นสีเหลืองหรือเหลืองส้มมีเมล็ดภายใน 1 เมล็ด

ต้นมะม่วงที่นำมาเป็นตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง มีขนาดสูงจากระดับพื้นดิน 2.50 เมตร มีทรงพุ่มกว้าง 1.20 เมตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของลำต้นที่ 7 เซนติเมตร บรรจุลงบนกระถาง สามารถเคลื่อนย้ายได้

ต้นขนุน

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ขนุนเป็นไม้ผลยืนต้นขนาดใหญ่ สามารถเจริญเติบโตได้ในทุกสภาพพื้นที่ของประเทศไทย สภาพของดินที่ใช้ปลูกที่เหมาะสมควรมี PH อยู่ระหว่าง 5.5-7.5 ดินควรเป็นดินร่วน หรือร่วนปนทราย มีการระบายน้ำดี อายุการให้ผลจะเริ่มให้ผลเมื่ออายุประมาณ 4 ปี สามารถให้ผลต่อไปได้อย่างต่อเนื่องไม่ต่ำกว่า 25 ปี อายุตั้งแต่เริ่มออกดอกถึงดอกบาน 20-25 วัน หลังดอกบานผลจะแก่เมื่ออายุ 120-150 วัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อต้นเมื่ออายุประมาณ 10 ปี อยู่ระหว่าง 25-30 ผล น้ำหนักต่อผลมีตั้งแต่ 5-50 กิโลกรัม ฤดูกาลเก็บเกี่ยวผลผลิต ถ้าเป็นขนุนในฤดูจะเก็บเกี่ยวได้ตั้งแต่เดือนมกราคม-พฤษภาคม และถ้าเป็นขนุนนอกฤดูจะเก็บเกี่ยวได้ตั้งแต่เดือนมิถุนายน-ตุลาคม

ต้นลิลาวตี

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ต้นลิลาวตีเป็นไม้ยืนต้น ที่มีขนาดพุ่มเตี้ย สูงประมาณ 0.60 เมตร ถึง 12 เมตร ลักษณะลำต้นแผ่กิ่งก้านสาขาและพุ่มใบมีความสวยงาม ถือว่าเป็นไม้ประดับใบในฤดูแล้งก่อนที่จะผลิตดอกผลใบรุ่นใหม่ ชนิดและพันธุ์ที่ลักษณะดี ต้องมีกิ่งก้านสาขาแตกออกจากพุ่มกว้าง ใบดกที่ปลายกิ่ง ลำต้น

ในกิ่งที่แก่จะมีรอยตะปุ่มตะป่ำ สามารถช่วยในการคายน้ำในเวลาที่ไม่ผลิใบเพื่อเปลี่ยนรุ่นใหม่ ใบจะมีลักษณะหนาเรียงตัวกันหนาแน่นบริเวณปลายกิ่ง ช่อดอกจะถูกผลิออกมาจากปลายยอดเหนือใบต้นที่สมบูรณ์เต็มที่จะมีดอกประมาณ 100 ดอก ต่อ 1 ช่อ

ต้นลีลาวดีที่นำมาเป็นตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง มีขนาดสูงจากระดับพื้นดิน 1.70 เมตร มีทรงพุ่มกว้าง 1.40 เมตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของลำต้นที่ 7 เซนติเมตร บรรจุลงในกระถางสามารถเคลื่อนย้ายได้

ต้นแก้ว

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ต้นแก้วเป็นพรรณไม้ยืนต้นขนาดเล็กถึงขนาดกลาง ลำต้นมีความสูงประมาณ 5-10 เมตร เปลือกลำต้นสีขาวปนเทา ลำต้นแตกเป็นสะเก็ดเป็นร่องตามยาวการแตกกิ่งก้านของทรงพุ่มไม่ค่อยเป็นระเบียบ ใบออกเป็นช่อเป็นแผงออกใบเรียงสลับกัน ช่อหนึ่งประกอบด้วยใบย่อยประมาณ 4-8 ใบ ใบเป็นมันสีเขียวเข้มขี้ดู่จะมีกลิ่นฉุนแรง ขอบใบเรียบมีความละเอียดสูง ใบกว้างประมาณ 2 - 4 เซนติเมตร ยาวประมาณ 3-6 เซนติเมตรออกดอกเป็นช่อใหญ่ ช่อสั้นออกตามปลายกิ่งหรือยอด ช่อหนึ่งมีดอกประมาณ 5 - 10 ดอก แต่ละดอกมีกลีบดอก 5 กลีบ มีกลิ่นหอม ดอกบานเต็มที่กว้างประมาณ 2 - 3 เซนติเมตร ผลรูปไข่ รีปลายทู่ มีสีส้ม ภายในมีเมล็ด 1 - 2 เมล็ด

ต้นแก้วที่นำมาเป็นตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง มีขนาดสูงจากระดับพื้นดิน 2.20 เมตร มีทรงพุ่มกว้าง 1.15 เมตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของลำต้นที่ 10 เซนติเมตร บรรจุลงในกระถางสามารถเคลื่อนย้ายได้

ต้นโมก

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ต้นโมกเป็นพรรณไม้ยืนต้นขนาดกลาง ลำต้นมีความสูงประมาณ 5-12 เมตร ผิวเปลือกสีน้ำตาลดำ ลำต้นกลมเรียบมีจุดเล็กๆ สีขาวประทั่วต้นแตกกิ่งก้านสาขาออกรอบลำต้นไม่เป็นระเบียบใบเป็นใบเดี่ยวออกเรียงกันเป็นคู่ตามก้านใบลักษณะใบเป็นรูปไข่ ทรงรี ปลายใบมนแหลม โคนใบแหลม ขอบใบเรียบ เนื้อใบบางสีเขียว ขนาดใบกว้างประมาณ 2 เซนติเมตร ยาวประมาณ 3-5 เซนติเมตร ออกดอกเป็นช่อสั้นๆ อยู่ตามปลายกิ่ง ช่อหนึ่งมีดอก 4-8 ดอก ลักษณะดอกจะคว่ำหน้าลงสู่พื้นดิน มีกลีบดอก 5 กลีบ มีสีขาวกลิ่นหอม ดอกบานเต็มที่ขนาด ประมาณ 2 เซนติเมตร

ต้นโมกที่นำมาเป็นตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง มีขนาดสูงจากระดับพื้นดิน 1.60 เมตร มีทรงพุ่มกว้าง 0.70 เมตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของลำต้นที่ 4-5 เซนติเมตร บรรจุลงในกระถางสามารถเคลื่อนย้ายได้

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลที่มีผลต่อการคายน้ำของต้นไม้ ทั้ง 7 ปัจจัย กับปัจจัยที่ทำให้เกิดสภาวะน่าสบายของมนุษย์ พบว่ามีตัวแปรที่ต้องทำการเก็บข้อมูลเพื่อนำมาเป็นตัวแปรในการหาค่าการสรุปผลการทดลอง โดยแบ่งเครื่องมือที่ใช้ประกอบการเก็บข้อมูลออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 เก็บข้อมูลปริมาณการส่องสว่างจากรังสีดวงอาทิตย์ (Solar Radiation) ประกอบด้วย

1. Radio Meter ทำหน้าที่เป็นตัวตรวจจับและแปลงปริมาณรังสีดวงอาทิตย์ให้เป็นค่าที่เป็นตัวเลข การทำงานไม่จำเป็นต้องจ่ายกระแสไฟเข้าที่ตัวอุปกรณ์เนื่องจากตัว อุปกรณ์มีแผงรังสีดวงอาทิตย์ (Solar cell) เป็นตัวกำเนิดพลังงาน
2. Data Logger รุ่น CR23X ทำหน้าที่เก็บข้อมูลที่ได้จาก Radio Meter โดยสามารถตั้งค่าให้ตั้งระยะเวลาในการเก็บข้อมูลได้ บันทึกข้อมูลลงในตัวเครื่องโดยสามารถทำการถ่ายข้อมูลสู่คอมพิวเตอร์โดยการต่อสายถ่ายโอนข้อมูลได้โดยตรงข้อมูลที่ได้สามารถบันทึกในรูปแบบของโปรแกรม Microsoft excel ได้
3. Illumination Meter เป็นตัวใช้วัดค่าการส่องสว่างได้ทรงพุ่มในระดับต่างๆ โดยแสดงผลตัวเลขหน้าจอเครื่องทันทีแล้วทำการบันทึกโดยการจดบันทึก

Radio Meter

Data Logger

ภาพที่ 3.1 แสดงเครื่องมือในการเก็บข้อมูลปริมาณรังสีดวงอาทิตย์

Illumination Meter

ภาพที่ 3.2 แสดงเครื่องมือเก็บปริมาณรังสีดวงอาทิตย์

กลุ่มที่ 2 เก็บข้อมูลอุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์ และอุณหภูมิพื้นผิวเฉลี่ย(MRT) ประกอบด้วย

1. HOBO Sensor ทำหน้าที่ตรวจวัดอุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์ โดยตัวเครื่องสามารถวัดได้ทั้งหมด 5 จุดข้อมูลพร้อมกันโดยแบ่งเป็นตัวเก็บจุดข้อมูลเกี่ยวกับอุณหภูมิ 4 ช่องสัญญาณ และความชื้นสัมพัทธ์ 1 ช่องสัญญาณ ในการวัด MRT ได้ทำการประยุกต์ใช้วัตถุโลหะทรงกลมทาสีดำด้านขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 ซม. ค่าการดูดซับความร้อน (Emissivity) เท่ากับ 0.95 มาหุ้มหัว Sensor วัดอุณหภูมิ 1 หัวใช้แทน Globe Meter แล้วนำค่ามาคำนวณตามสูตรหาค่าอุณหภูมิพื้นผิวเฉลี่ยในบทที่ 2

Hobo Meter

ภาพที่ 3.3 แสดงเครื่องมือในการเก็บข้อมูลอุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์ และอุณหภูมิพื้นผิวเฉลี่ย

กลุ่มที่ 3 เก็บข้อมูลปริมาณการคายน้ำที่ได้จากต้นไม้

1. เครื่องชั่งน้ำหนัก Digital ระบบตัวเลขจุดทศนิยม 2 ตำแหน่ง รุ่น EPS-122 ซึ่งสามารถใช้ชั่งปริมาณน้ำที่ได้จากการคายน้ำของต้นไม้เพื่อให้ได้ค่าออกมาเป็นหน่วยกรัม แล้วสามารถแปลงหน่วยน้ำหนักที่ได้เป็นปริมาณน้ำ ความสามารถในการรับน้ำหนักได้สูงสุด 120 g. ไว้ใช้สำหรับวัดปริมาณน้ำในใบ
2. เครื่องชั่งน้ำหนัก Digital ระบบตัวเลขจุดนิยม 2 ตำแหน่ง ความสามารถในการรับน้ำหนักได้สูงสุด 500 Kg. ไว้ใช้สำหรับวัดปริมาณน้ำที่หายไปจากกระถางต้นไม้

ภาพที่ 3.4 แสดงเครื่องชั่งระบบ Digital รุ่นทศนิยม 2 ตำแหน่ง ขนาด 120 g.

ภาพที่ 3.5 แสดงเครื่องชั่งระบบ Digital รุ่นทศนิยม 2 ตำแหน่ง ขนาด 500 kg.

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

จากการพิจารณาการทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากปัจจัยต่างๆ ที่บ่งบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อการคายน้ำของต้นไม้ เพื่อให้ประกอบในการหาปริมาณการคายน้ำแท้จริง ซึ่งพอจะแบ่งลักษณะการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

3.3.1 การเก็บข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

- ประสิทธิภาพในการดูดซับแสงของพุ่มใบ
- ปริมาณความสามารถในการเก็บกักน้ำในใบ
- ปริมาณความหนาแน่นของทรงพุ่ม

3.3.2 การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

- ปริมาณการคายน้ำของกลุ่มตัวอย่าง
- ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการคายน้ำกับตัวแปรจากสภาพแวดล้อม
- อิทธิพลของตัวแปรแสงต่อปริมาณการคายน้ำของต้นไม้
- อิทธิพลของตัวแปรอุณหภูมิอากาศต่อปริมาณการคายน้ำของต้นไม้

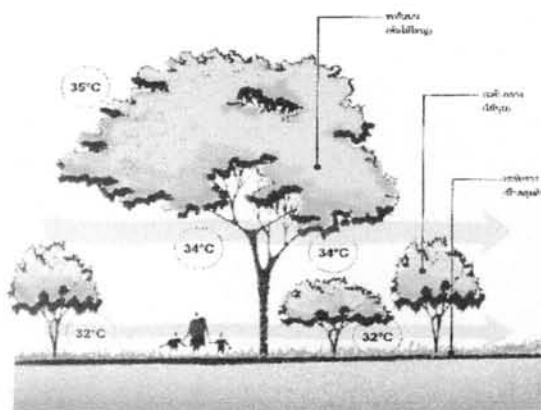
การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการคายน้ำของต้นไม้ จะพบตัวแปรอยู่ 3 ตัวแปรที่ต้องทำการเก็บข้อมูล คือ กลุ่มตัวอย่างต้นไม้ทั้ง 12 ชนิด, ปริมาณการคายน้ำของต้นไม้กลุ่มตัวอย่างและปัจจัยจากสภาพแวดล้อม โดยผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ทราบถึงความสามารถและประสิทธิภาพในการใช้ประโยชน์ จากกระบวนการคายน้ำเพื่อการสร้างสรรคสภาพแวดล้อมของต้นไม้แต่ละชนิด

3.3.1 การเก็บข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลที่ 1 ประสิทธิภาพในการดูดซับแสงของพุ่มใบ

เนื่องจากอิทธิพลของแสงเป็นหนึ่งในตัวแปรสำคัญ ที่ส่งผลต่อปริมาณการคายน้ำของต้นไม้ ซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งของกระบวนการเจริญเติบโตของต้นไม้ กล่าวโดยสรุปต้นไม้จะมีความสัมพันธ์กับปริมาณแสงตามกระบวนการ ดังนี้ เมื่อแสงตกกระทบใบไม้จะมีการดูดซับแสงซึ่งเป็นพลังงานความร้อนทำปฏิกิริยาทางเคมีกับคาร์บอนไดออกไซด์ เพื่อให้ได้แป้งและน้ำตาลในกระบวนการสังเคราะห์แสงบวกกับการให้ร่มเงาของทรงพุ่ม ส่งผลทำให้ปริมาณแสงภายใต้พุ่มใบมีปริมาณที่ลดลง ต้นไม้แต่ละชนิดของกลุ่มตัวอย่างที่ค่าการดูดซับแสงในปริมาณที่ไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับจำนวนใบและความหนาแน่นของทรงพุ่ม

ค่าความต่างของปริมาณแสงที่วัดได้บริเวณนอกทรงพุ่มกับใต้ทรงพุ่ม ส่งผลถึงพลังงานความร้อนที่ต้นไม้ใช้ในการเจริญเติบโต จากภาพที่ 3.15 จะแสดงให้เห็นได้ว่าค่าความต่างของอุณหภูมิทั้ง 2 บริเวณ สามารถบ่งบอกถึงพลังงานความร้อนที่ต้นไม้ใช้

ภาพที่ 3.6 แสดงการเปรียบเทียบอุณหภูมิอากาศบริเวณใต้ทรงพุ่มและนอกทรงพุ่ม (ที่มา: สุนทร บุญญาธิการ, 2542)

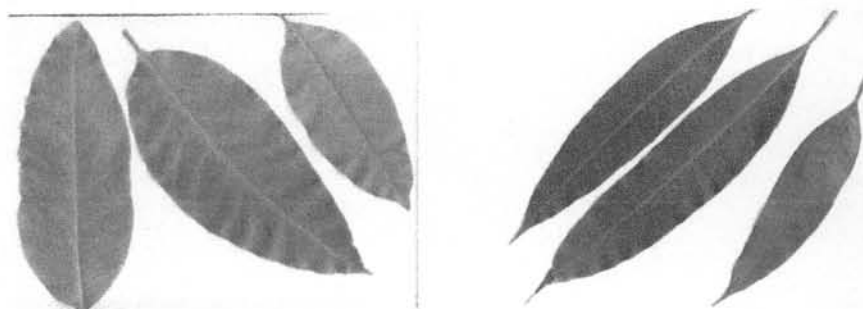
ทั้งนี้เพื่อประสิทธิภาพในการสร้างสรรค์สภาวะน่าสบายที่เกิดจากต้นไม้ ผู้วิจัยจึงมีการเก็บข้อมูลปริมาณการส่องผ่านของแสงบริเวณพุ่มใบ เพื่อหาอัตราส่วนในการดูดซับแสงและความร้อนของต้นไม้จากปริมาณรังสีดวงอาทิตย์ และนำผลลัพธ์ที่ได้ไปวิเคราะห์เชิงประยุกต์เพื่อหาประสิทธิภาพในการสร้างสรรค์สภาวะน่าสบายจากต้นไม้ต่อไป

วิธีการทดลอง

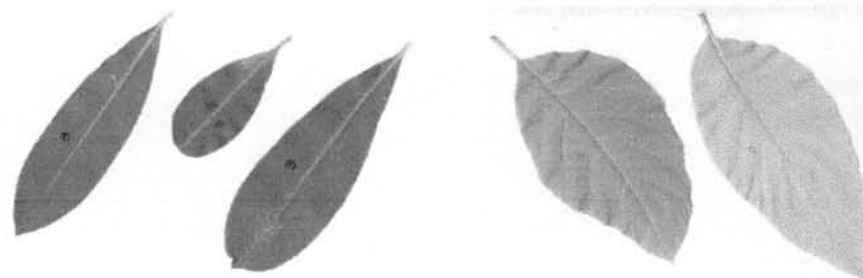
1. ทำการเก็บปริมาณแสงและอุณหภูมิ ณ บริเวณ 2 ตำแหน่ง คือ บริเวณนอกทรงพุ่ม และบริเวณใต้ทรงพุ่มของต้นไม้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 12 ชนิด เพื่อดูสัดส่วนความต่างของปริมาณแสงในเวลาเดียวกัน
2. ทำการเก็บปริมาณแสงและอุณหภูมิ โดยการสุ่มตัวอย่างต้นไม้ยืนต้นทั้ง 12 ชนิด ชนิดละ 5 ตัวอย่าง เพื่อหาค่าเฉลี่ยของข้อมูล
3. นำข้อมูลที่ได้มาหาอัตราส่วนโดยเปรียบเทียบปริมาณแสงภายนอกทรงพุ่มเท่ากับ 100%
4. นำค่าไปเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างต้นไม้ เพื่อหาความสามารถในการดูดซับแสงของทรงพุ่มที่แตกต่างกัน

ข้อมูลที่ 2 ปริมาณความสามารถในการเก็บกักน้ำในใบ

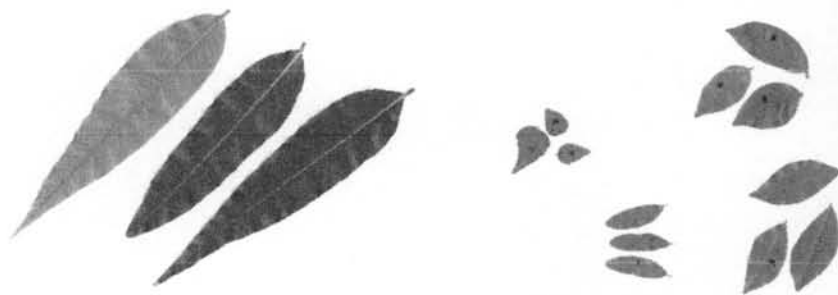
ความแตกต่างของรูปร่างทางกายภาพของชนิดใบแต่ละประเภท ส่งผลถึงความสามารถในการเก็บกักปริมาณน้ำไว้ในใบที่ต่างกัน ฉะนั้นปริมาณการคายน้ำที่ได้จากการวัดจึงเป็นผลมาจากปริมาณน้ำในใบ ซึ่งการทดลองนี้จะทำการหาปริมาณน้ำต่อใบของต้นไม้ทั้ง 12 กลุ่ม ตัวอย่าง เพื่อทราบถึงสัดส่วนระหว่างปริมาณการคายน้ำกับปริมาณน้ำในใบ อาทิเช่น ใบต้นมะม่วง มีความสามารถในการเก็บกักน้ำไว้ในใบที่ 10 CC. แต่มีปริมาณการคายน้ำต่อใบที่ 5 กรัม ส่วนใบต้นแก้ว มีความสามารถในการเก็บกักน้ำไว้ในใบที่ 5 กรัม แต่มีปริมาณการคายน้ำต่อใบที่ 2.5 กรัม ฉะนั้นแสดงว่า อัตราส่วนในการคายน้ำต่อปริมาณน้ำในใบของต้นมะม่วงและต้นแก้ว มีค่าเท่ากัน

ภาพที่ 3.7 แสดงตัวอย่างใบต้นจําปีและใบต้นมะม่วงที่ใช้ในการทดลอง

ภาพที่ 3.8 แสดงตัวอย่างใบต้นสัตตบรรณและใบต้นแสงจันทร์ที่ใช้ในการทดลอง

ภาพที่ 3.9 แสดงตัวอย่างใบต้นอโศก, ต้นปีบ, ต้นโมกและต้นแก้วที่ใช้ในการทดลอง

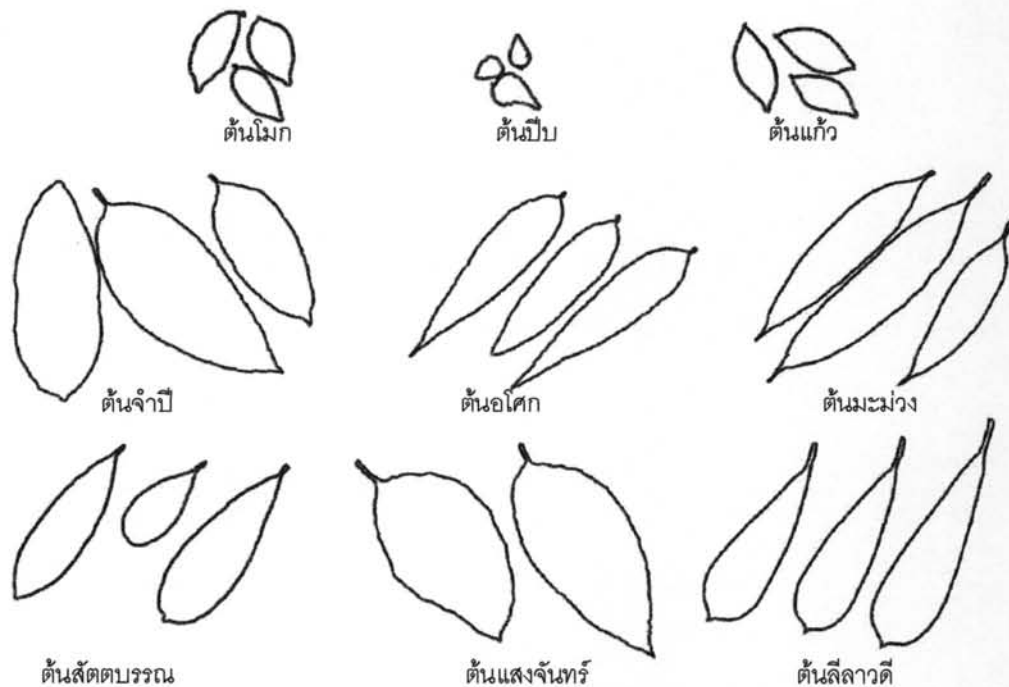
การหาปริมาณการเก็บกักน้ำในใบ ยังมีความสัมพันธ์กับพื้นที่ผิวใบและขนาดความหนาของใบ จากการศึกษาพบว่า พื้นที่ผิวใบมากและหนาย่อมส่งผลถึงความสามารถในการเก็บกักน้ำไว้ในใบได้มากกว่าพื้นที่ผิวใบที่น้อยและบาง ผู้วิจัยจึงทำการเก็บข้อมูลดังกล่าวไปวิเคราะห์หาความสัมพันธ์กับอัตราการคายน้ำของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 12 ชนิด เพื่อดูว่าต้นไม้ที่มีความสามารถในการเก็บกักน้ำใบที่มาก จะส่งผลต่ออัตราการคายน้ำที่มากหรือน้อยเพียงใด

วิธีการเก็บข้อมูลเรื่องปริมาณน้ำในใบ

จากการเก็บข้อมูลเรื่องปริมาณการคายน้ำ สามารถรู้และทราบถึงปริมาณการคายน้ำต่อใบของกลุ่มต้นไม้ทั้ง 12 ชนิด ผู้วิจัยจะทำการหาความสามารถในการเก็บกักน้ำไว้ในใบ โดยการเปรียบเทียบปริมาณน้ำกับน้ำหนักของกลุ่มตัวอย่างใบไม้โดยเครื่องวัดดิจิตอล แล้วนำไปเข้าสู่กระบวนการรีดน้ำออกจากใบจนแห้ง โดยการอบไมโครเวฟจนแห้ง แล้วนำมาชั่งน้ำหนักอีกรอบ ส่วนต่างของตัวเลขก่อนชั่งกับหลังชั่ง คือ น้ำหนักของน้ำที่อยู่ในใบ แล้วนำค่ามาคำนวณโดยอ้างอิงปริมาณน้ำต่อพื้นที่ตารางเซนติเมตรเพื่อเปรียบเทียบปริมาณน้ำแท้จริงที่อยู่ในใบ

วิธีการเก็บข้อมูลเรื่องพื้นที่ผิวใบ

จากการเก็บข้อมูลปริมาณน้ำในใบของกลุ่มตัวอย่างต้นไม้ทั้ง 12 ชนิด ซึ่งมีค่าออกมาที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยยังทำการหาสัดส่วนพื้นที่ผิวใบต่อปริมาณน้ำในใบของต้นไม้แต่ละชนิด เพื่อนำมาเป็นบรรทัดฐานหรือค่ากลางในการชี้วัดและเปรียบเทียบความแตกต่างที่เกิดจากปริมาณการคายน้ำของต้นไม้ทั้ง 12 ชนิดได้

ภาพที่ 3.10 แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่ผิวใบของต้นไม้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง

จากภาพ พื้นที่ผิวใบของกลุ่มต้นไม้ตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองแต่ละชนิด จะมีค่าแตกต่างกันตามรูปแบบลักษณะทางกายภาพของต้นไม้เอง กลุ่มต้นไม้ที่มีพื้นที่ผิวมากย่อมแสดงถึงความสามารถในการเก็บกักน้ำได้มากกว่า เปรียบเทียบกับชวานาที่มีพื้นที่นาข้าวที่มากก็ย่อมได้ผลผลิตจากนาข้าวที่มากกว่า ฉะนั้นใบไม้ที่มีเนื้อที่แผ่กว้างย่อมบ่งบอกถึงความสามารถในการเก็บกักน้ำในใบที่มาก

ผู้วิจัยจะทำการสุ่มเก็บตัวอย่างใบไม้ที่โตเต็มที่ ที่ได้จากการวัดปริมาณน้ำในใบข้างต้น จากกลุ่มตัวอย่างของต้นไม้ทั้ง 12 ชนิด มาชนิดละ 3 ใบ แล้วทำการหาพื้นที่ผิวโดยวิธีการสแกนลงคอมพิวเตอร์และนำไปเขียนเส้นรอบรูปในโปรแกรม Auto Cad เพื่อหาพื้นที่ผิวใบ แล้วนำค่าที่ได้มาหาค่าพื้นที่เฉลี่ย หรือค่ากลางเพื่อเป็นตัวแทนของต้นไม้แต่ละชนิด

ข้อมูลที่ 3 ปริมาณความหนาแน่นของทรงพุ่ม

ความหนาแน่นของทรงพุ่มเป็นตัวแปรอีกตัวแปรหนึ่งที่มีส่งผลถึงปริมาณความสามารถในการส่องสว่างของแสง เพราะทรงพุ่มที่มีความหนาแน่นมากย่อมส่งถึงความสามารถในการสกัดกั้นปริมาณแสงที่จะส่องผ่านลงมายังทรงพุ่มด้านล่างได้ ทำให้กระบวนการสังเคราะห์แสงของต้นไม้ในแต่ละระดับทรงพุ่มมีความแตกต่างกันส่งผลถึงปริมาณการคายน้ำของต้นไม้ด้วย

ต้นสัตตบรรณ

ต้นเป็ป

ภาพที่ 3.11 แสดงสัดส่วนพื้นที่โปร่งแสงและทึบแสงของต้นไม้ในกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความหนาแน่นของทรงพุ่ม

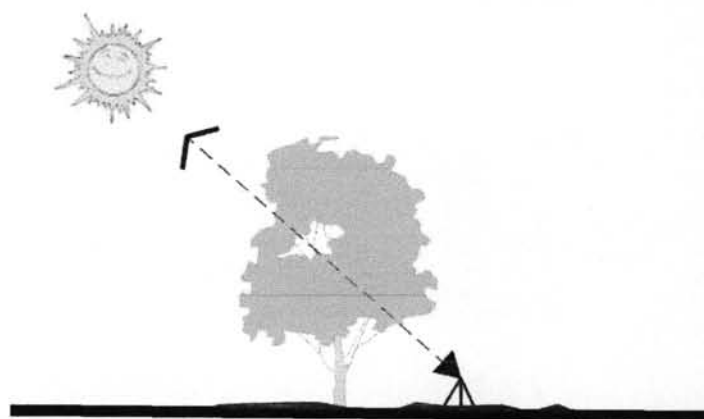
ในการทดลองนี้ จะหาข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรเรื่องความหนาแน่นของทรงพุ่มกับปริมาณการส่องสว่างของแสง โดยกำหนดเป็นสัดส่วนร้อยละจากภาพถ่ายระหว่างพื้นที่โปร่งซึ่งบ่งบอกถึงการส่องสว่างของแสงที่สามารถส่องผ่านลงมาบริเวณใต้ทรงพุ่มได้ และพื้นที่ที่บดบังแสงซึ่งจะบ่งบอกถึงความสามารถในการสกัดกั้นแสงของใบ

วิธีการเก็บข้อมูล

การหาสัดส่วนความหนาแน่นของทรงพุ่มจากต้นไม้ที่ใช้ในการทดลองกลุ่มที่ 2 ทั้ง 10 ชนิด ผู้วิจัยจะทำการเก็บลักษณะภาพถ่ายจากมุมมองด้านล่างสู่บริเวณทรงพุ่มด้านบน ในทิศทางตรงข้ามกับการส่องสว่างของดวงอาทิตย์ เพื่อให้ภาพที่ได้มีความชัดเจนและแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ที่บดบังแสงกับพื้นที่โปร่งแสงมากที่สุด แล้วนำภาพที่ได้ไปหาพื้นที่ที่บดบังแสงและโปร่งแสงเพื่อสรุปค่าที่ได้ออกมาเป็นสัดส่วนความหนาแน่นของทรงพุ่ม ดังนี้

	ความหนาแน่น	สัดส่วนพื้นที่ (%)	
		พื้นที่โปร่งแสง	พื้นที่ที่บดบังแสง
1	ความหนาแน่นทรงพุ่มมาก	น้อยกว่า 50	มากกว่า 50
2	ความหนาแน่นของทรงปานกลาง	50	50
3	ความหนาแน่นของทรงพุ่มน้อย	มากกว่า 50	น้อยกว่า 50

การเก็บข้อมูลความหนาแน่นโดยการเทียบอัตราส่วนพื้นที่โปร่งแสงและที่บดบัง ผู้วิจัยจะดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างจากพุ่มไม้ที่ใช้ในการทดลองที่เจริญเติบโตเต็มที่ ตามขนาดสัดส่วนทางพฤกษศาสตร์ของต้นไม้ชนิดนั้นๆ โดยทำการเฉลี่ยข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต้นไม้ชนิดละ 3 ต้น เพื่อให้ได้ค่าเฉลี่ยสัดส่วนความหนาแน่นของทรงพุ่มที่น่าเชื่อถือมากที่สุด

ภาพที่ 3.12 แสดงลักษณะการถ่ายภาพในทิศทางตรงกันข้ามกับดวงอาทิตย์ เพื่อหาความแตกต่างระหว่างพื้นที่ที่บดบังแสงและพื้นที่โปร่งแสงของทรงพุ่ม

3.3.2 การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ข้อมูลที่ 1 ปริมาณการคายน้ำของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยจะทำการเก็บตัวอย่างปริมาณการคายน้ำของกลุ่มตัวอย่าง 12 ชนิด เป็นรายชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 144 ชั่วโมง (6 วัน) เพื่อหาค่าเฉลี่ยของปริมาณการคายน้ำของต้นไม้แต่ละต้นและนำไปเปรียบเทียบโดยสามารถคิดอัตราการคายน้ำเฉลี่ยต่อพื้นที่ใบเป็นตารางเซนติเมตร การทดลองนี้มีจุดประสงค์เพื่อ

1. รู้ระดับความแตกต่างของอัตราการคายน้ำต่อตารางเซนติเมตร ของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง
2. เพื่อนำปริมาณการคายน้ำที่ได้ไปหาความสัมพันธ์กับตัวแปรจากสภาพแวดล้อม
3. สามารถรู้อัตราการใช้พลังงานความร้อนของต้นไม้จากปริมาณการคายน้ำของต้นไม้ วิธีการทดลอง

สามารถแบ่งการเก็บข้อมูลจากการทดลองนี้ ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ เก็บข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณการคายน้ำของต้นไม้ และเก็บข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรจากสภาพแวดล้อม

ก. เก็บข้อมูลปริมาณการคายน้ำของต้นไม้

ผู้วิจัยจะนำกลุ่มตัวอย่างต้นไม้ทั้ง 12 ชนิด บรรจุลงในกระถางที่มีรูปแบบและชนิดเดียวกัน เพื่อลดตัวแปรที่มีผลกระทบต่อกระบวนการคายน้ำของต้นไม้ ที่เกิดจากรูปแบบและชนิดของกระถาง โดยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใกล้เคียงกันเป็นตัวทดลองการเก็บปริมาณการคายน้ำจะใช้วิธีการชั่งน้ำหนัก และผลลัพธ์ที่ได้จากส่วนต่างของน้ำหนักก่อนทำการทดลองและหลังทำการทดลอง คือ น้ำหนักของปริมาณการคายน้ำของต้นไม้ตัวเอง ซึ่งพอจะสรุปกระบวนการทดลองได้ ดังนี้

- ทำการให้ปริมาณน้ำบริเวณดินในกระถางให้มีความชุ่มชื้นอย่างเต็มที่ ในปริมาณที่เท่าๆกันทุกต้น
- ใช้ถุงพลาสติกขนาดใหญ่คลุมรอบกระถาง โดยปิดปากถุงและยึดปากถุงมัดติดกับโคนลำต้นของต้นไม้ด้วยวัสดุอย่างที่มีความยืดหยุ่นเพียงพอ เพื่อกันการระเหยของน้ำจากดินในกระถาง
- นำกลุ่มตัวอย่างไปทำการชั่งน้ำหนัก เพื่อวัดปริมาณน้ำหนักเบื้องต้น
- แบ่งระยะเวลาการวัดเป็นรายชั่วโมง เพื่อดูความแตกต่างของน้ำหนักที่หายไป

ข. เก็บข้อมูลจากตัวแปรทางสภาพแวดล้อม

การกำหนดตัวแปรจากสภาพแวดล้อม ที่มีผลกระทบต่อปริมาณการคายน้ำของต้นไม้ ผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลตัวแปรจากสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบมากที่สุด 3 ตัวแปร จากการศึกษาพบว่า ปริมาณรังสีดวงอาทิตย์(Direct Sun), อุณหภูมิอากาศ(Temperature)และ

ปริมาณความชื้น(Humidity) เป็นตัวแปรที่มีผลต่อปริมาณการคายน้ำของต้นไม้มากที่สุด โดยจะทำการเก็บข้อมูลตัวแปรดังกล่าว ในช่วงเวลาเดียวกันกับการเก็บข้อมูลปริมาณการคายน้ำของต้นไม้ เพื่อที่จะหาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการคายน้ำของต้นไม้กับตัวแปรจากสภาพแวดล้อมในช่วงเวลานั้นๆ โดยมีกระบวนการและขั้นตอน ดังนี้

- เตรียมเครื่องและทำการตั้งค่าการเก็บข้อมูลเป็นรายชั่วโมง เช่นเดียวกันกับการเก็บข้อมูลปริมาณการคายน้ำ โดยใช้ระบบการตั้งค่าจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์เข้าช่วย เพื่อให้ได้ค่าที่เที่ยงตรงและแม่นยำ
- วางตำแหน่งเครื่องมือเก็บตัวแปรจากสภาพแวดล้อมที่ทำการตั้งค่าแล้ว ไว้ในบริเวณใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างต้นไม้
- ระบบเครื่องจะทำการเก็บตัวแปรสภาพแวดล้อมเป็นรายชั่วโมง ตามที่ได้ตั้งค่าไว้ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ระยะเวลาที่ทำการทดลอง

1. ทำการวัดปริมาณน้ำหนักต้นไม้เป็นรายชั่วโมงและเก็บตัวแปรจากสภาพแวดล้อมในช่วงเวลาเดียวกัน
2. ทำการทดลองในลักษณะเดียวกันเป็นระยะเวลาทั้งหมด 144 ชั่วโมงหรือ 6 วัน

ข้อมูลที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการคายน้ำกับตัวแปรจากสภาพแวดล้อม

การทดลองนี้ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองที่ 1 ข้างต้น มาหาความสัมพันธ์ โดยจะแบ่งการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรจากสภาพแวดล้อมที่ละตัว โดยสามารถแบ่งลักษณะการหาความสัมพันธ์ออกเป็น 2 วิธี ได้แก่

1. การหาความสัมพันธ์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อดูความถี่และแนวโน้มของปริมาณการคายน้ำกับตัวแปรจากสภาพแวดล้อม
2. การหาความสัมพันธ์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (SPSS) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ความน่าเชื่อถือ และให้ได้มาซึ่งสมการในการทำนายปริมาณการคายน้ำได้จากตัวแปรสภาพแวดล้อม

ข้อมูลที่ 3 หาอิทธิพลของตัวแปรแสงที่มีต่อปริมาณการคายน้ำของต้นไม้

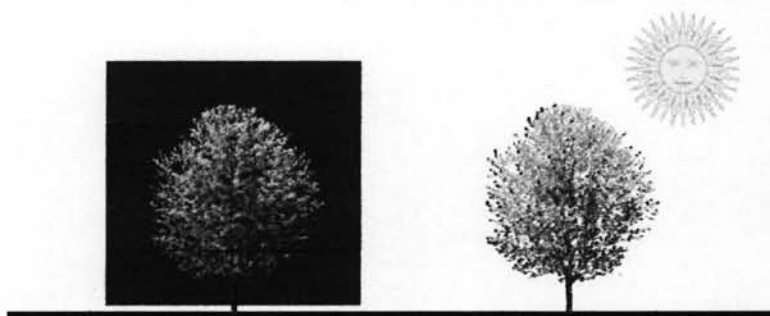
การทดลองจะเป็นการทดลองที่ต่อเนื่องจากการทดลองที่ 1 และ 2 เนื่องจากตัวแปรทางสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับปริมาณรังสีดวงอาทิตย์ ที่ประกอบไปด้วยปริมาณแสงที่มาพร้อมกับพลังงานความร้อน ฉะนั้นผู้วิจัยจึงทำการแยกตัวแปร 2 ตัวแปรคือปริมาณแสงและพลังงานความร้อนออกจากกัน

วิธีการทดลอง

จะใช้ระยะเวลาในการทดลอง 2 วัน โดยจะทำการสร้างหรือสรรหาพื้นที่ ที่สามารถป้องกันแสงจากดวงอาทิตย์ได้ตลอดระยะเวลา 24 ชั่วโมง ซึ่งการวิจัยนี้ผู้วิจัยจะใช้ห้องเก็บของเป็นห้องทดลองโดยจะทำการปิดรอยต่อและช่องเปิดที่แสงสามารถส่องผ่านได้ทุกช่อง เพื่อให้ได้ค่าปริมาณแสงในห้องทดลองนี้ มีค่าเท่ากับ 0 ตลอดระยะเวลาทำการทดลอง

วันที่ 1 ของการทดลอง ผู้วิจัยจะทำการติดตั้งเครื่องมือเพื่อเก็บตัวแปรจากสภาพแวดล้อมภายในห้องทดลองและภายนอกห้องทดลอง เป็นระยะเวลา 24 ชั่วโมง

วันที่ 2 นำกลุ่มตัวอย่างต้นไม้ที่มีการให้น้ำและกันการระเหยของน้ำจากดินในกระถาง ไปวาง ณ ตำแหน่งภายในห้องทดลองเป็นระยะเวลา 24 ชั่วโมง เพื่อเปรียบเทียบและดูอิทธิพลของแสงที่มีผลต่อปริมาณการคายน้ำ และนำข้อมูลไปเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จากวันที่ 1

รูปที่ 3.13 แสดงการเปรียบเทียบอิทธิพลของแสงภายในห้องทดลองกับสภาพแวดล้อมภายนอก

ประโยชน์ที่ได้รับจากการทดลองนี้

1. รู้อิทธิพลของแสง ซึ่งเป็นตัวแปรหนึ่งของรังสีดวงอาทิตย์ที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณการคายน้ำของต้นไม้

ข้อมูลที่ 4 อิทธิพลจากอุณหภูมิอากาศต่อปริมาณการคายน้ำของต้นไม้

เป็นการทดลองเพื่อหาอิทธิพลของอุณหภูมิอากาศที่ส่งผลกระทบต่อคายน้ำ โดยในการทดลองจะทำการควบคุมตัวแปรอุณหภูมิให้คงที่ และปล่อยให้ตัวแปรในส่วนของปริมาณรังสี

ดวงอาทิตย์และความชื้นเป็นไปตามสภาพแวดล้อม เพื่อดูว่าปริมาณการคายน้ำที่เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมเมื่ออุณหภูมิอากาศภายในห้องทดลองคงที่

วิธีการทดลอง

จะใช้ระยะเวลาในการทดลอง 2 วัน เหมือนการเก็บข้อมูลที่ 3 โดยจะทำการทดลองในพื้นที่ปรับอากาศที่มีการควบคุมอุณหภูมิคงที่ตลอดระยะเวลาการเก็บข้อมูล

วันที่ 1 ของการทดลอง ผู้วิจัยจะทำการติดตั้งเครื่องมือเพื่อเก็บตัวแปรจากสภาพแวดล้อมทั้งภายในห้องทดลองและภายนอกห้องทดลอง เป็นระยะเวลา 24 ชั่วโมง

วันที่ 2 นำกลุ่มตัวอย่างต้นไม้ที่ทำการให้น้ำและกันการระเหยของน้ำจากดินในกระถางไปวางไว้ในห้องทดลอง โดยควบคุมอุณหภูมิที่ระดับ 25 องศาเซลเซียส เพื่อเปรียบเทียบและดูอิทธิพลของอุณหภูมิอากาศที่มีผลต่อปริมาณการคายน้ำ และนำข้อมูลไปเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จากวันที่ 1

ประโยชน์ที่ได้รับจากการทดลองนี้

1. รู้อิทธิพลของอุณหภูมิอากาศ ซึ่งเป็นตัวแปรหนึ่งของรังสีดวงอาทิตย์ที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณการคายน้ำของต้นไม้

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

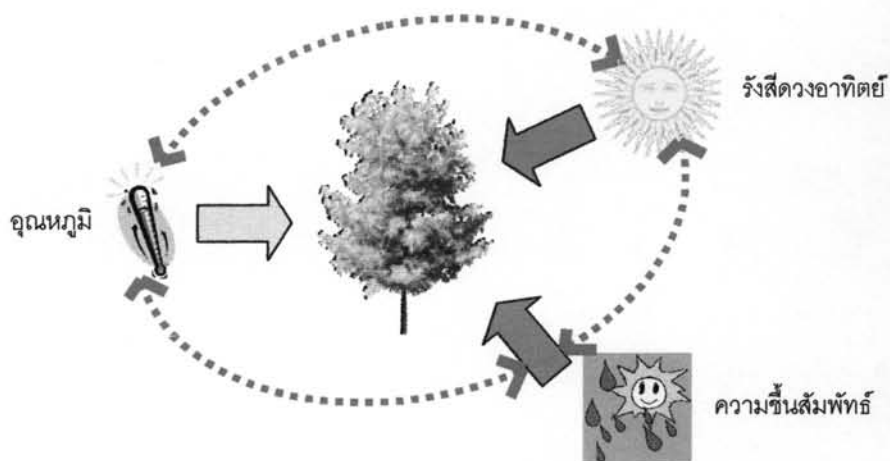
จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในหัวข้อที่ 3.3 ได้แบ่งการเก็บข้อมูลออกเป็น 2 ข้อมูล ฉะนั้น การวิเคราะห์ข้อมูลจะวิเคราะห์ออกไปในเชิงประยุกต์ จึงสามารถแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ ดังนี้

- การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง
- การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัย
- การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประยุกต์

ซึ่งในแต่ละหัวข้อ จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลหรือผลการทดลองที่ได้จากการเก็บข้อมูลใน หัวข้อนั้นๆ

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ที่เป็นผลต่อกัน โดยสามารถ แบ่งการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ได้จากการเก็บข้อมูล ดังแผนภาพดังนี้

ภาพที่ 3.14 แสดงการวิเคราะห์ตัวแปรที่ได้จากการเก็บข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์

ผู้วิจัยจะนำปริมาณการคายน้ำของกลุ่มตัวอย่างต้นไม้ทุกต้น มาหาค่าความสัมพันธ์เชิง สถิติกับตัวแปรจากสภาพแวดล้อมที่ละตัวแปร เพื่อดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรจาก สภาพแวดล้อม ที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณการคายน้ำของต้นไม้อีกกลุ่มตัวอย่างที่ละต้น

บทสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์

1. แนวโน้มความสัมพันธ์ที่เป็นผลต่อกันและกัน ของปริมาณการคายน้ำกับตัวแปรจาก สภาพแวดล้อมทั้ง 3 ตัวแปร

2. ประสิทธิภาพและคุณลักษณะเด่นของกลุ่มตัวอย่างต้นไม้ เพื่อประโยชน์ในการเลือกใช้
สร้างสรรคสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัย

จะเป็นการใช้โปรแกรมคำนวณการหาค่าหรือข้อมูลทางสถิติเข้าช่วย ในการสร้างสมการ
จากความสัมพันธ์ของการเก็บข้อมูลปริมาณการคายน้ำกับตัวแปรจากสภาพแวดล้อม เพื่อให้ได้
สมการในการทำนายค่า Y หรือปริมาณการคายน้ำของต้นไม้กลุ่มตัวอย่างจากการเปลี่ยนแปลง
ของตัวแปรสภาพแวดล้อมทั้ง 3 ตัวแปร ภายในโปรแกรมจะสามารถหาค่าสัมประสิทธิ์ในการ
ตัดสินใจ (R^2) ซึ่งจะให้ค่าความน่าเชื่อถือในการเลือกใช้ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลต่อ
ปริมาณการคายน้ำมากที่สุด โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SE) ที่ต่ำเป็นตัวสนับสนุน

ผู้วิจัยจะทำการคัดเลือกตัวแปรจากสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อปริมาณการคายน้ำ
ของต้นไม้จากปัจจัยดังกล่าวข้างต้น เพื่อจะสร้างบทสรุปของตัวแปรที่มีอิทธิพลและสามารถ
ทำนายปริมาณการคายน้ำของต้นไม้ได้ต่อไป

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.954 ^a	.911	.897	.976710

a. Predictors: (Constant), Direct, RH, Temp

ภาพที่ 3.15 แสดงผลการคำนวณทางสถิติจากโปรแกรม SPSS

การตรวจสอบสมการที่ได้จากการคำนวณ จะนำมาเทียบกับปริมาณการคายน้ำที่วัดได้
จริง โดยทำการแทนค่าสมการจากตัวแปรสภาพแวดล้อมที่วัดได้จริงและแสดงผลโดยกราฟเส้น

บทสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์

1. สมการที่สามารถใช้ทำนายปริมาณการคายน้ำของต้นไม้จากตัวแปรสภาพแวดล้อม ที่มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด

3.4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประยุกต์

นำเอาปริมาณการคายน้ำจากสมการที่ได้ มาวิเคราะห์และประยุกต์ใช้ในสภาพภูมิอากาศ
จริงของกรุงเทพมหานคร เพื่อที่จะทราบค่าการเปลี่ยนแปลงสถานะพลังงานความร้อนของต้นไม้จาก
สภาพแวดล้อมภายในเขตกรุงเทพมหานคร และใช้หลักการทางฟิสิกส์ในการเปลี่ยนแปลงสถานะของน้ำ
จากของเหลวกลายเป็นไอ โดยแปลงค่าพลังงานความร้อนของสภาพแวดล้อมที่ได้จากปริมาณการ

คายน้ำเป็นความสามารถในการทำความเย็นเทียบเท่ากับเครื่องปรับอากาศ มีหน่วยเป็นบีทียู (BTU) ของตันไม้แต่ละชนิด

ขนาดความสูงและจำนวนใบของต้นไม้ ก็จะส่งผลต่อความสามารถในการทำความเย็นเช่นกัน ผู้วิจัยจึงทำการเก็บข้อมูลความสัมพันธ์ของขนาดลำต้นกับจำนวนใบที่เป็นผลต่อกันและสร้างขอบเขตความสามารถ โดยจะทำการแบ่งระดับการเจริญเติบโตของต้นไม้เป็น 3 ระดับ เพื่อสะดวกในการประยุกต์และเลือกใช้ขนาดพรรณพืช ในการสร้างสรรค์ความเย็นให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมต่อไป